

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/206/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218205425
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7218205425.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Táne Veščičikovej, v právnom spore žalobkyne: Y. V., V. Č.. XXX, I. J., W.. XX.X.XXXX, zastúpenej advokátom JUDr. Martin Kožiak, Košice, Murgašova 3, proti žalovanému: R. S., V., A. XX, W.. X.X.XXXX, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 10C 47/2018 - 89 z 25. júna 2019

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v znení opravného uznesenia č. k. 10C/47/2018 - 139 v napadnutom rozsahu, ako aj vo výroku o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, t. j. okrem výrokov IV. a V. o zamietnutí žaloby vo zvyšku a o zastavení konania v rozsahu späťvzatia žaloby.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Predmetom konania je ochrana osobnosti žalobkyne za neoprávnené zásahy do jej občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia a dobrého mena spočívajúci vo vylepovaní plagátov, oznamov a oznámení s negatívnym a hanlivým obsahom týkajúcich sa jej osoby v obci V. žalovaným 23.6.2017 a 29.4.2018 a tiež v liste adresovanom M. S.V., nar. XX.X.XXXX, zaslanom jej v roku 2015, to všetko z dôvodu, že hrubým a neoprávneným spôsobom zasiahol do osobnostných práv žalobkyne. Žalobkyňa predmetnou žalobou sa domáhala, aby žalovanému bola uložená povinnosť (i) zdržať sa neoprávnených zásahov do jej občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia a dobrého mena, (ii) písomne sa jej ospravedlniť formou žalovaným vlastnoručne podpísaného listu zaslaného jednak na adresu žalobkyne a tiež na adresu Obecného úradu V., v oboch prípadoch vo výslovnom znení: „R., R. S., F. A. XX, XXX XX V., ospravedlňujem sa Y. V. za moje nepravdivé, negatívne a znevažujúce výroky o nej, ktoré som uviedol v ozname adresovanom „V.“ nalepovanom dňa 23.6.2017 na stĺpy elektrického vedenia i na iné miesta (v celkovom počte minimálne 15 ks), v ozname adresovanom „V.“ nalepovanom dňa 29.4.2018 na zastávku SAD, na rímskokatolícky kostol, pravoslávny kostol, stĺpy elektrického vedenia, i na časti obce zvané F., H. T., C. a iné miesta (v celkovom počte minimálne 13 ks) a v liste adresovanom M. S.I., W.. XX.X.XXXX, zaslanom jej v roku 2015, ktorými som hrubým a neoprávneným spôsobom zasiahol do jej osobnostných práv“ s tým, že list zaslaný na adresu obecného úradu bude na obdobie 60 dní vyvesený na úradnej tabuli obce za výslovného súhlasu žalovaného s takýmto postupom vysloveným priamo v texte ospravedlnenia daného listu a (iii) nahradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch 1 000 €.

2. Okresný súd Košice II ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“ alebo aj len „súd“) rozsudkom č. k. 10C 47/2018 - 89 z 25.6.2019 v znení opravného uznesenia č. k. 10C 47/2018 - 139 zo 7.10.2020 žalovanému uložil povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov do občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia a dobrého mena žalobkyne spočívajúcich vo vylepovaní akýchkoľvek plagátov, oznamov a oznámení týkajúcich sa osoby žalobkyne obsahujúcich tvrdenia, že „žalobkyňa je sviňa“, „žalobkyňa

je zbojnická hyena, ktorá podvodom okradla súrodencov“, „žalobkyňa podvodom okradla sesternicu Q. o pozemok“, „žalobkyňa k bohu nemá úctu a okrádaním porušuje Božie prikázanie“, „žalobkyňa je bezcharakterná zbojnická hyena“, „hyena žalobkyňa podvodným okradnutím a bezcharakterným konaním hrubo narušila vzťahy medzi M. S. a deťmi“ (výrok I.), kým konanie o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa neoprávnených zásahov do občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, súkromia a dobrého mena žalobkyne spočívajúcich v rovnakom konaní žalovaného týkajúcich sa osoby žalobkyne obsahujúcich obdobné tvrdenia ako tie, ktoré sú uvedené vo výroku I. rozsudku okresného súdu, zastavil (výrok IV.); v rozsahu uloženia povinnosti žalovanému písomne sa ospravedlniť žalobkyňi v liste zaslanom tak žalobkyňi, ako aj na adresu Obecného úradu V. v znení uvedenom v 1. odseku tohto odôvodnenia vrátane spôsobu a doby jeho vyvesenia na úradnej tabuli danej obce žalobe v plnom rozsahu vyhovel (výroky II., III.), žalobu vo zvyšku (vrátane náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch) zamietol (výrok V.) a žalobkyňi proti žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok VI.).

3. Rozhodol tak na základe zistenia, že sporové strany sú súrodencami, v prípade ktorých dedičské konanie po ich nebohom otcovi, poručiteľovi R. S., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (L.. A.. H. XXXX/XX, Š. U. L. W. U.) skončilo dohodou dedičov o tom, že majetok po poručiteľovi nadobudne v celosti matka sporových strán, pričom žiaden z dedičov dedičstvo neodmietol. V konaní nebolo sporným, že žalovaný sa dopustil konania tak, ako bolo opísané v žalobe. Konanie žalovaného spočívajúce vo vylepovaní plagátov, oznamov a zasielaní listov, v ktorých žalobkyňu označil za „zbojnícku hyenu, ktorá podvodom okradla súrodencov o všetok dedičský majetok...“, „bezcharakternú zbojnícku hyenu“ a spájal žalobkyňu s podvodným konaním a okrádaním rodiny o majetok, bolo preukázané jednak žalobkyňou predloženými listinnými dôkazmi, ďalej obrazovými záznamami, ale predovšetkým tým, že žalovaný tieto skutočnosti nepopieral, k svojmu konaniu sa hlásil a žalobkyňu naďalej aj v priebehu konania pred súdom prvej inštancie označil za provokatérku, pričom svoje v žalobe označené počiny odôvodňoval správaním žalobkyne. Vychádzajúc zo zhodne tvrdených skutočností stranami sporu v spojení s listinným dôkazom (zhora uvedeným rozhodnutím štátneho notárstva) vyslovil, že konanie žalovaného pramení v naštrbených rodinných vzťahoch, ktoré majú pôvod v majetkových otázkach. Matka sporových strán M. S. totiž majetok, ktorý bol predmetom dedičstva po nebohom otcovi strán sporu, ktorý dedičia dedičskou dohodou prenechali do jej výlučného vlastníctva ako pozostalej manželke po poručiteľovi, neskôr bezodplatne scudzila v prospech žalobkyne. Žalovaný v nadobudnutí majetku žalobkyňou týmto spôsobom vidí jej „podvodné“ správanie a „klamstvá“, resp. z kontextu listinných dôkazov súd vyvodil, že správanie žalobkyne žalovaný považuje za zištné a odporujúce pravidlám v spoločnosti uznávaným.

4. Okresný súd uzavrel, že výroky označené v žalobnom návrhu a preukázané v konaní vzhľadom na použité hanlivé výrazy (hyena a iné vrátane slova podvod, pri ktorom súd upriamil pozornosť žalovaného na to, že ide o označenie trestného činu podľa trestného zákona), možno považovať jednoznačne za urážku bez toho, aby týmto listom bolo možné pripísať nejakú inú funkciu, zámer, či cieľ. Na podklade ďalších skutočností zistených v konaní uzavrel, že žalovaný takouto formou filtroval svoju lustráciu a pocit krivdy, pričom také konanie nemožno právne tolerovať a jednoznačne prisvedčil žalobkyňi v tom, že ide o neoprávnený zásah do jej osobnostných práv - do jej dôstojnosti, občianskej cti, súkromia i dobrého mena, keďže sa týka a zasahuje do jej morálnej integrity, teda navonok smerom k spoločnosti, ako i dovnútra, pokiaľ ide o jej súkromné a rodinné vzťahy. Vzhľadom na žalovaným použité výrazy, ich obsah a celkové vyznenie ním produkovaných písomností považoval za ťažko predstaviteľné, akú intenzitu spoločenskej neprípustnosti by muselo dosahovať správanie žalobkyne, aby konanie žalovaného mohlo byť akceptovateľné, resp. ospravedlniteľné tak, aby jeho zásah nebolo možné považovať za neoprávnený, t. j. aby ho bolo možné považovať za objektívne nespôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením §11 o. z., pričom nepreukázané „podvodné“ a „klamlivé“ konanie žalobkyne takým konaním rozhodne nie je.

5. Z dôvodu, že žalovaný nepreukázal pravdivosť svojich tvrdení ohľadom podvodného nadobudnutia majetku z dedičstva žalobkyňou, resp. prípadne ani jej povinnosť finančne sa vyrovnáť s ostatnými súrodencami, okresný súd uzavrel, že žalovanému nezostáva iné, ako akceptovať slobodnú voľbu matky majetok z dedičstva po otcovi titulom darovacej zmluvy bezodplatne scudziť v prospech žalobkyne s tým, že to nevylučuje možnosť, aby žalovaný využil právne dovolené prostriedky ochrany (žaloba) v prípade, že sa domnieva, že konanie matky nebolo slobodné a vážne. Keďže však v konaní takáto iniciatíva najavo nevyšla, z týchto dôvodov vyhovel žalobe o uloženie povinnosti zdržať sa neoprávnených

zásahov, ako i písomne sa ospravedlniť žalobkyni, a to tak prostredníctvom listu zaslaného na jej adresu, ako aj prostredníctvom listu zaslaného obecnému úradu obce, na ktorej území k neoprávnenému zásahu došlo.

6. Pri posudzovaní primeranosti žalobkyňou žiadanej ochrany vo forme písomného ospravedlnenia adresovaného žalobkyni a zasielaného na adresu daného obecného úradu súd prvej inštancie zdôraznil, že k zásahu vo forme znevažujúcich výrokov došlo nielen v liste adresovanom matke strán sporu, ale aj vo forme oznamov, ktoré boli nalepované na verejne prístupné miesta v obci V., pričom považoval za prirodzené, že závažnosť takého zásahu je o to vyššia, o čo je obec menšia, vzhľadom na pravdepodobnosť rozšírenia skutočností v ozname uvedených a na záujem verejnosti resp. vzbudený ohlas, keďže ako je všeobecne známe, malá obec (a takou je aj obec V. - pozn. odvolacieho súdu) len výnimočne poskytuje svojim obyvateľom anonymitu. Hoci súd nepovažoval za nevyhnutné jednoznačné preukázanie všetkých verejne prístupných miest, na ktorých k zásahu formou vylepovania plagátov a oznamov dochádzalo (ale iba skutočnosť, že boli verejne prístupné), potom, čo žalovaný jednoznačne poprel, žeby znevažujúce oznamy vylepil aj na cintoríne, čo nevyplývalo ani z predložených obrazových záznamov, či fotografií, súd žalobu vo vzťahu k označeniu cintorína, ako miesta, kde k nalepeniu takýchto plagátov a oznamov došlo v znení ospravedlnenia formulovaného v II. a III. navrhovanom výroku, zamietol.

7. Hoci súd jednoznačne uzavrel, že ide o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne, nepovažoval za možné urobiť záver, že nepostačuje zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia z dôvodu, že v konaní nebolo preukázaným, že by k zníženiu dôstojnosti žalobkyne alebo jej vážnosti v spoločnosti bolo došlo v značnej miere. Vzal pritom do úvahy predovšetkým okolnosť, že konanie žalovaného na žalobkyni nezanechalo zvlášť negatívne následky (išlo o pocit hanby, plaču a nespavosť), „nebolo preukázané ohrozenie a poškodenie vážnosti žalobkyne u spoluobčanov, známych, priateľov, rodiny..., narušenie občianskeho spolužitia ani spoločenských vzťahov v takej miere, aby bolo dôvodné jej ujmu kompenzovať v peniazoch“, pričom bral do úvahy skutočnosť, že daná situácia má pôvod v rodinnom konflikte a zohľadnil taktiež príbuzenský vzťah sporových strán, ako i skutočnosť, že konkrétnym obsahom listín žalovaného došlo k diskreditácii predovšetkým jeho osoby a z týchto dôvodov žalobu v rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol v celom rozsahu.

8. Zastavenie konania o zdržanie sa zásahov do osobnostných práv žalobkyne „všetkými obdobnými výrokmi“ odôvodnil späťvzatím žaloby v tomto rozsahu za súhlasu žalovaného s týmto dispozitívnym úkonom žalobkyne (§145 a 146 CSP).

9. Žalobkyni priznal nárok na plnú náhradu trov (§262 ods. 1 v spojení s §255 ods. 1 CSP) so zdôraznením, že predmetom konania neboli tri samostatné nároky, ale jeden nárok na poskytnutie ochrany osobnosti niekoľkými prostriedkami, o. i. aj v podobe náhrady nemajetkovej ujmy, pričom nielen korekcia uplatnenej výšky, ale aj samotné rozhodnutie o (ne)priznaní jej náhrady je právnou otázkou a bola výlučne vecou úvahy súdu. Uzavrel preto, že žalobkyňa v konaní bola úspešná v celom rozsahu bez ohľadu na to, že jej nebola náhrada nemajetkovej ujmy priznaná a rovnako ani súdom vykonané korekcie v žalobkyňou navrhovanom znení ospravedlnenia a jeho zverejnenia nepovažoval za také, ktoré by mali vplyv na priznanie nároku na náhradu trov, považujúc ich za bezvýznamné z hľadiska záveru o dôvodnosti žalobkyňou uplatneného nároku.

10. Proti rozsudku žalovaný podáva odvolanie. Rozsudok označuje za nezákonný a mafiánsky, vyhlásený porušením ustanovenia §365 ods. 1 CSP, pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Bližšie však nekonkretizuje, v čom táto iná vada konania, či nesprávne právne posúdenie veci spočíva. Podstatný obsah odvolania je opisom okolností ohľadom nakladania majetku z dedičstva po otcovi strán z pohľadu žalovaného, z čoho nepochybne vyplýva, že žalovaný ich pociťuje ako krivdu spôsobenú žalobkyňou. Žalobkyňu zároveň viní aj zo zanedbania starostlivosti o matku, v dôsledku čoho matka utrpela zlomeninu. Kamerový záznam podľa neho nepreukázal, že žalovaný nalepoval oznamy, ale to, ako na neho slovne útočí syn žalobkyne. Jedinou vetou sa zmieňuje aj o merite veci, keď súdu vytyka, že „rozsudkom je krivo obviňovaný, že oznamy nalepil na kostol“, hoci v konaní sa preukázalo, že tieto „lepil len na oplotenie, nie na samotný kostol“.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil, pretože tento zodpovedá príslušným ustanoveniam hmotného práva, bol vydaný v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami a žalobkyňa v celom rozsahu sa stotožňuje s náležitým odôvodnením rozsudku. Skutkové tvrdenia žalovaného obsiahnuté v odvolaní sú len opakovaním jeho nedôvodných a nepreukázaných tvrdení z prvoinštančného konania a obsahuje len skutočnosti, s ktorými sa súd prvej inštancie vyčerpávajúco vysporiadal. Žalobkyňa zdôrazňuje, že žalovaný sa priznal k vylepovaniu do osobnostných práv žalobkyne zasahujúcich oznamov adresovaných „V.“ tak dňa 23.6.2017, ako aj 29.4.2018, pričom toto jeho konanie bolo nespochybniteľne aj preukázané ďalšími vykonanými dôkazmi. Správnosť napadnutého rozsudku len potvrdzuje a zvýrazňuje pokračujúce protiprávne konanie žalovaného, keď napríklad v rámci tohto súdneho konania v podaní z 29.7.2019 tvrdí, že „žalobkyňa sa naďalej chová ako hyena“.

12. Žalovaný v replike vyjadruje svoj názor, že pokiaľ by súd v konaní sa bol zaoberal rozhodnutím o dedičstve po otcovi, žalobkyňa by sa nepodarilo zakryť jej bezcharakterné konanie okradnutím súrodencov o dedičský majetok po otcovi a došlo by k odhaleniu skutočnosti, že vylepované oznámenia sú pravdivé. K oznámeniam ho donútila žalobkyňa, lebo neriešila písomné výzvy ani návrh sestry Anny na vyriešenie dedičstva po otcovi stretnutím všetkých dedičov.

13. Podľa názoru žalobkyne vyjadreného v duplike replika žalovaného neobsahuje žiadne skutočnosti, ku ktorým by sa ona už v priebehu konania opakovane nevyjadrovala. V plnom rozsahu sa preto odvoláva na svoje vyjadrenie k odvolaniu a odvolanie žalovaného navrhuje kvalifikovať ako nedôvodné vo všetkých ním uvádzaných odvolacích dôvodoch.

14. Žalovaný v podaní z 22.10.2020 sa vyjadruje k opravnému uzneseniu súdu prvej inštancie č. k. 10 C 47/2018 - 139 zo 7.10.2020 konštatujúc, že v ňom došlo len k opísaniu výrokov z rozsudku v rovnakom znení. Ďalší obsah daného podania znova tvorí opis podľa neho nezákonného konania žalobkyne v súvislosti s dedičstvom po otcovi.

15. Žiadna zo strán ďalšie vyjadrenie vo veci nepodala.

16. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, viazaný odvolacími dôvodmi a viazaný tiež skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia odvolacieho pojednávania prejednal odvolacie námietky žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné (§34 a 355 a nasl. CSP o odvolaní).

17. Odvolaním sú napadnuté len vyhovujúce výroky I., II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie a závisiaci výrok IV. o trovách konania. Rozsudok v ďalších výrokoch (zastavenie konania v rozsahu späťvzatia žaloby, zamietnutie žaloby vo zvyšku) odvolaním napadnuté neboli, v týchto rozsudok nadobudol preto právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

18. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach 25.11.2020 o 9.30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202/II. poschodie. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku od 30.10.2020 boli zverejnené na úradnej tabuli a tiež na webovej stránke odvolacieho súdu (§219 ods. 1 a 3 za použitia §378 CSP).

19. Súd prvej inštancie vo veci dokazovanie vykonal v potrebnom rozsahu, na základe neho správne zistil skutkový stav a vo veci na základe neho aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu vyplývajúceho zo spisu. Na správnosti týchto skutkových záverov nič nezmenili ani odvolacie námietky žalovaného. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal so zákonnými podmienkami na poskytnutie ochrany osobnosti žalobkyne za zhora opísaný neoprávnený zásah zo strany žalovaného do jej osobnostných práv, vo veci aj správne rozhodol, keď dôvodnej zdržovacej i satisfakčnej žalobe v podobe písomného ospravedlnenia za neoprávnený zásah vyhovel. Napadnutý rozsudok z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je plne akceptovateľný, presvedčivý, jasný a zrozumiteľný, citlivo a s porozumením pre obe sporové strany vysvetľuje zrejmé príčiny vzniku rozporov medzi súrodencami. V odôvodnení rozsudku okresný súd dal odpoveď na všetky otázky, ktoré pre vec majú podstatný význam, dostatočne, mimoriadne precízne a presvedčivo objasnil skutkový a

právny základ rozhodnutia, ba riešil až otázky, ktoré zrejme odhaľujú pravdepodobnú príčinu konania žalovaného, ktoré vyústilo do neoprávneného zásahu vo vzťahu k žalobkyni. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu nezistil pritom žiadne vady, ktoré by sa týkali procesných podmienok (§380 ods. 2 CSP). Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny v celom rozsahu, odvolací súd podľa §387 ods. 2 CSP ho preto potvrdil, v celom rozsahu sa stotožňujúc s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, v odôvodnení svojho rozsudku v súlade s §387 ods. 2 CSP preto sa obmedzuje len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku, ako sú uvedené zhora a ktoré vo svojom odôvodnení preto už neopakuje. Odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil aj vo vzťahu k súdom prvej inštancie správne a zákonne odôvodnenému závisiacemu výroku o nároku na náhradu trov konania, pretože tento správne a zákonne je založený na zásade úspechu vo veci (§262 ods. 1 a 255 ods. 1 CSP).

20. Na správnosti dôvodov napadnutého rozsudku nie je spôsobilé nič zmeniť ani odvolanie žalovaného, ktorý vychádzajúc z jeho obsahu, namieta len proti povinnosti v ospravedlnení uviesť, že oznamy vylepoval aj na kostol, pričom nepopieral, že na „oplotenie“ kostolov predmetné plagáty nalepoval. Podstatným v tomto spore z hľadiska vylepovania plagátov, či oznamov, obsahom ktorých boli neoprávnené zásahy do práva žalobkyne na ochranu jej osobnosti a z hľadiska uloženej povinnosti ospravedlniť sa žalobkyni za toto konanie nie je to, kde presne, či na budovu kostola alebo „len“ na múr lemujúci schody vedúce ku vchodu do kostola, prípadne na vstupnú bránu iného kostola ich žalovaný vylepoval, ale to, že ich vylepoval na verejne prístupné miesta za tým účelom, aby sa s ich obsahom oboznámilo čo najviac ľudí, a preto ich vylepil aj ku kostolu, čo napokon ani sám nepopieral, pričom v konaní bolo jednoznačne preukázané, že obsah informácií o žalobkyni v nich uvedený, nie je pravdivý, žalobkyňa v očiach verejnosti očierňuje a znevažuje. Je preto namieste za tieto neoprávnené zásahy do práva na ochranu osobnosti žalobkyne sa ospravedlniť tak, ako mu to uložil aj súd prvej inštancie.

21. Pocit krivdy žalovaného vychádza však z nepochopenia inštitútu vyporiadania dedičstva dedičskou dohodou. Žalovaný žije v utkvelej, ale mylnej predstave, že z dôvodu, že dedičia po otcovi dedičstvo neodmietli, s majetkom nadobudnutým matkou v dedičskom konaní po zomrelom otcovi sporových strán možno nakladať len po dohode dedičov, pritom podľa právnej úpravy platnej v čase smrti poručiteľa R. S. len dedičia, ktorí dedičstvo neodmietli, mohli dedičstvo medzi sebou vyporiadať dohodou. V danom prípade v dedičskom konaní po otcovi sporových strán medzi dedičmi k takejto dohode aj došlo tak, že dedičia, ktorí dedičstvo neodmietli (pozostalá manželka poručiteľa a zároveň matka sporových strán a deti poručiteľa, t. j. aj strany tohto sporu) sa platne dohodli (uzavreli dohodu), že dedičstvo po zomrelom nadobúda pozostalá manželka. Tá do budúca mohla preto s takto nadobudnutým majetkom z dedičstva po zomrelom manželovi slobodne nakladať bez akéhokoľvek obmedzovania jej vôle ktorýmkoľvek z ostatných dedičov. Pri uzavretí dedičskej dohody uvedeného obsahu žalovaný (a rovnako aj ostatní jeho súrodenci ako dedičia) svojím podpisom s obsahom dedičskej dohody prejavil súhlas s takým postupom v dedičskom konaní, že on z majetku po otcovi nenadobudne nič; bolo to jeho právo, rovnako, ako to bolo aj právom žalobkyne a ostatných súrodencov. A následne rovnako bolo výlučným právom matky strán ako výlučnej dedičky s majetkom zdedeným po manželovi voľne, t. j. bez akýchkoľvek obmedzení nakladať podľa vlastného uváženia, t. j. túto aj scudziť, a to hoci aj bezodplatne a komukoľvek, t. j. aj žalobkyni ako jednému zo svojich detí a dedičov po neb. R. S.. Pokiaľ dedičia, či len niektorí z nich po uzavretí dedičskej dohody po otcovi ústne sa dohodli, že napr. po smrti matky znova vyporiadajú aj dedičstvo po otcovi dohodou iného obsahu, než akú uzavreli v dedičskom konaní, takáto dohoda je neplatná a nie je záväzná pre nikoho zo zúčastnených, a to ani v prípade, že by jej existencia a obsah boli aj preukázané. Takisto prípadne ak existuje či už ústna alebo hoci aj písomná dohoda medzi dedičmi o tom, že matka so zdedeným majetkom po zomrelom manželovi za svojho života nakladať nesmie, či nebude, takáto dohoda v zmysle zákona nie je platná, a matku preto ani nezaväzuje a neobmedzuje ju v nakladaní s predmetným majetkom.

22. Ohľadom majetku po otcovi v moci žalovaného ako účastníka dedičského konania bolo jedine to, že mohol uzavrieť dohodu s ostatnými dedičmi takého znenia, ktorá jemu osobne ako dedičovi vyhovuje. Inými slovami rovnako v jeho moci bolo aj neuzavrieť dohodu, t. j. nesúhlasiť s takým vyporiadáním dedičov v dedičskom konaní, ktoré jemu nevyhovuje a v takom prípade súd by potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov každému z dedičov. Avšak od okamihu, čo nadobudlo právoplatnosť uznesenie súdu o schválení dohody dedičov, v zmysle ktorej dedičstvo po poručiťovi v celosti nadobudla pozostalá manželka poručiteľa, otázka nakladania s majetkom z dedičstva po otcovi už nie je v moci žalovaného, ako ani v moci žiadneho z ostatných dedičov, ktorí toto dedičstvo v zmysle dedičskej dohody nenadobudli, hoci dedičstvo po otcovi neodmietli. Je potrebné preto

privedčiť súdu prvej inštancie, že žalovanému neostáva iné, ako zmieriť sa s voľbou matky vykonanou pri dispozícii predmetným majetkom v prospech žalobkyne, prípadne pokiaľ sa domnieva, že darovací úkon matky trpí právnymi vadami, môže sa domáhať ochrany svojich práv žalobou na súde, eventuálne ako dedič v prípadnom dedičskom konaní po matke námietkou na započítanie daru (§484 o. z.), nie však verejne, neoprávnene zasahovať do práv žalobkyne.

23. Z uvedených dôvodov odvolanie žalovaného, ktorý naďalej obhajuje svoj postoj a vysvetľuje dôvody svojho konania, ktoré však z hľadiska neoprávnenosti zásahu do osobnostných práv žalobkyne nie sú právne významné a ani nepreukazujú pravdivosť jeho tvrdení, odvolacie námietky žalovaného neobstoja a nie sú ani spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

24. V odvolacom konaní v celom rozsahu bola úspešná žalobkyňa, žalovaný bol v celom rozsahu neúspešný. Žalobkyňa v celom rozsahu má preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému (§396 ods. 1, 262 ods. 1 a 255 ods. 1 CSP). Dôvody na aplikáciu §257 CSP odvolací súd nezistil. O výške náhrady v zmysle §262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

25. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

S výnimkou prípadov ustanovených v §429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).